

## הַלְבוֹת שֶׁבֶת פֶּרֶק יז

א. מְבוֹי שֵׁישׁ לוֹ שְׁלוֹשָׁה כּוֹתָלִים, הוּא הַנִּקְרָא מְבוֹי סְתוּם; וּמְבוֹי שֵׁישׁ לוֹ שְׁנֵי כּוֹתָלִים בְּלִבְדּוֹ זֶה כְּנֻגַּד זֶה, וְהָעַם נִכְנָסִין בְּרוּחַ זֶה וְיוֹצְאִין בְּשִׁפְנֻגְדָּהּ הוּא הַנִּקְרָא מְבוֹי מְפֹלֵשׁ.

ב. הֵיאֵךְ מִתִּירִין מְבוֹי הַסְתוּם עוֹשֶׂה לוֹ בְּרוּחַ רְבִיעִית לְחֵי אֶחָד, אוֹ עוֹשֶׂה עָלָיו קוֹרָה, וְדִיו. וְתַחֲשֵׁב אוֹתָהּ קוֹרָה, אוֹ אוֹתוֹ לְחֵי, כְּאִלוֹ סֵתֵם רוּחַ רְבִיעִית, וְיַעֲשֶׂה רִשּׁוֹת הִיחִיד וְיִהְיֶה מִתֵּר לְטִלְטֹל בְּכָלוֹ: שְׂדִין תּוֹרָה, בְּשְׁלוֹשׁ מַחְצוֹת בְּלִבְדּוֹ מִתֵּר לְטִלְטֹל, וּמִדְּבָרֵי סוּפְרִים הִיא, הָרוּחַ הָרְבִיעִית; וּלְפִיכָךְ דֵּי לָהּ בְּלִחֵי, אוֹ קוֹרָה.

ג. וְהֵיאֵךְ מִתִּירִין מְבוֹי מְפֹלֵשׁ עוֹשֶׂה לוֹ צוּרַת פֶּתַח מִכָּאן, וּלְחֵי אוֹ קוֹרָה מִכָּאן. וּמְבוֹי עָקוּם, תּוֹרָתוֹ כְּמִפְּלֵשׁ.

ד. מְבוֹי שֶׁהוּא שׁוּוֹה מִתּוֹכוֹ וּמִדְּרוֹן לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים, אוֹ שׁוּוֹה לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים וּמִדְּרוֹן לְתוֹכוֹ אֵינוֹ צָרִיךְ לֹא לְחֵי וְלֹא קוֹרָה, שֶׁהָרִי הוּא מְבַדֵּל מִרִשּׁוֹת הָרַבִּים.

ה. מְבוֹי שֶׁצִּדּוֹ אֶחָד כְּלָה לִים, וְצִדּוֹ אֶחָד כְּלָה לְאַשְׁפָּה שְׁלִרְבִּים אֵינוֹ צָרִיךְ כְּלוּם: שֶׁאַשְׁפָּה שְׁלִרְבִּים אֵינָה עֲשׂוּיָה לְהַתְפָּנוֹת, וְאֵין חוֹשְׁשִׁין שָׁמָּה יַעֲלֶה הַיָּם שְׂרִטוֹן.

ו. מְבוֹי מְפֹלֵשׁ שֶׁהִיָּה כְּלָה לְאַמְצַע רְחֻבָּהּ שְׁלִרְבִּים אִם לֹא הִיָּה מִכּוֹן כְּנֻגַּד פֶּתַח הָרְחֻבָּה הָרִי זֶה כְּסְתוּם, וְאֵין צָרִיךְ מִצַּד הָרְחֻבָּה כְּלוּם. אָבֵל אִם הִיָּה כְּלָה לְצִדֵּי הָרְחֻבָּה, אָסוּר; וְאִם הִיָּתָה שְׁלִיחִיד, אָף לְאַמְצָעָהּ אָסוּר פְּעָמִים בּוֹנֶה מִצַּד אֶחָד, וְנִמְצָא כְּלָה לְצִדָּהּ שְׁלִרְחֻבָּהּ.

ז. אֵין הַמְבוֹי נִתֵּר בְּלִחֵי אוֹ קוֹרָה, עַד שִׁיְהִיו בְּתִים וַחֲצֵרוֹת פְּתוּחוֹת לְתוֹכוֹ, וְיִהְיֶה אֲרָכּוֹ מֵאַרְבַּע אַמּוֹת וּמַעֲלָה, וְיִהְיֶה אֲרָכּוֹ יִתֵּר עַל רְחֻבוֹ; אָבֵל מְבוֹי שֶׁאֲרָכּוֹ כְּרֻחְבוֹ, הָרִי הוּא כְּחֶצֶר, וְאֵינוֹ נִתֵּר אֲלָא בְּשְׁנֵי לְחָיִים מִשְׁנֵי רוּחוֹתָיו כָּל לְחֵי בְּמִשְׁהוֹ, אוֹ בְּפֶס רְחֵב אַרְבַּעַת מֵרוּחַ אַחַת.

ח. חֶצֶר שֶׁאֲרָכָהּ יִתֵּר עַל רְחֻבָּהּ הָרִי הִיא כְּמְבוֹי, וְנִתְּרַת בְּלִחֵי אוֹ קוֹרָה. וּמְבוֹי שֶׁאֵין בְּתִים וַחֲצֵרוֹת פְּתוּחוֹת לְתוֹכוֹ, כְּגוֹן שֶׁלֹּא הִיָּה בּוֹ אֲלָא בֵּית אֶחָד אוֹ חֶצֶר אַחַת, וְכֵן מְבוֹי שֶׁאֵין בְּאֲרָכּוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת אֵינוֹ נִתֵּר אֲלָא בְּשְׁנֵי לְחָיִים, אוֹ בְּפֶס אַרְבַּעַת.

ט. מְבוֹי שֶׁאֵין בְּרֻחְבוֹ שְׁלוֹשָׁה טַפָּחִים אֵינוֹ צָרִיךְ לֹא לְחֵי וְלֹא קוֹרָה, וּמִתֵּר לְטִלְטֹל בְּכָלוֹ: שֶׁכָּל פָּחוֹת מִשְׁלוֹשָׁה, הָרִי הוּא כְּלָבוּד. מְבוֹי שֶׁהַכְּשִׁירוֹ בְּקוֹרָה אָף עַל פִּי שֶׁמִּתֵּר לְטִלְטֹל בְּכָלוֹ כְּרִשּׁוֹת הִיחִיד, הַזּוֹרֵק מִתּוֹכוֹ לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים, אוֹ מִרִשּׁוֹת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ פְּטוּר, שֶׁהַקּוֹרָה מִשּׁוּם הֶכֶר הִיא עֲשׂוּיָה. אָבֵל אִם הַכְּשִׁירוֹ בְּלִחֵי הַזּוֹרֵק מִתּוֹכוֹ לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים, אוֹ מִרִשּׁוֹת הָרַבִּים לְתוֹכוֹ חַיֵּב, שֶׁהַלְחֵי הָרִי הוּא כְּמַחְצָה בְּרוּחַ רְבִיעִית.

י. שְׁנֵי כּוֹתָלִים בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים, וְהָעַם עוֹבְרִים בֵּינֵיהֶם פִּיצֵד מִכְּשִׁיר בֵּינֵיהֶם: עוֹשֶׂה דִלְתוֹת מִכָּאן וּדִלְתוֹת מִכָּאן, וְאַחֵר כֹּךְ יַעֲשֶׂה בֵּינֵיהֶם רִשּׁוֹת הִיחִיד. וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְנַעַל הַדִּלְתוֹת, אָבֵל צָרִיךְ שִׁיְהִיו רְאוּיוֹת לְהַנְעִל; הֵיוּ מִשְׁקָעוֹת בַּעֲפָר, מִפְּנֵה אוֹתָן וּמִתְקַנֵּן לְהַנְעִל. אָבֵל צוּרַת פֶּתַח, אוֹ לְחֵי וְקוֹרָה אֵינָן מוֹעִילִין בְּהַכְּשֵׁר רִשּׁוֹת הָרַבִּים.

יא. מִתֵּר לְטִלְטֹל בְּמְבוֹי תַּחַת הַקּוֹרָה, אוֹ בֵּין הַלְחָיִים. בְּמָה

דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשִׁהְיָה סְמוּךְ לַרְשׁוֹת הָרָבִים; אֲבָל אִם הָיָה סְמוּךְ לְכִרְמָלִית אֲסוּר לְטַלְטֵל תַּחַת הַקּוֹרָה, אוּ בֵּין הַלְחִיִּים, עַד שִׁיעָשָׂה לְחִי אַחֵר לְהַתִּיר תּוֹךְ הַפֶּתַח: שֶׁהָרִי מָצָא מִן אֶת מִינוֹ, וְנִעוֹר.

יב. בְּכָל עוֹשֵׁין לְחִיִּים אֶפְלוּ בְּדָבָר שִׁישׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים, וְאֶפְלוּ בְּאֲסוּרֵי הַנִּיָּה: עֲבוּדָה זָרָה עֲצָמָה אוּ אֲשֶׁרָה, שֶׁעָשָׂה אוֹתָהּ לְחִי כָּשֵׁר, שֶׁהִלְחִי עָבְיוּ כָּל שֶׁהוּא. גְּבֵהַ הַלְחִי, אֵין פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה טַפָּחִים; רָחֲבוּ וְעָבְיוּ, כָּל שֶׁהוּא.

יג. בְּכָל עוֹשֵׁין קוֹרָה; אֲבָל לֹא בְּאֲשֶׁרָה, לְפִי שִׁישׁ לְרַחֵב הַקּוֹרָה שֶׁעוֹר, וְכָל הַשְּׁעוּרִין, אֲסוּרִים מִן הָאֲשֶׁרָה. וְכֵן רָחֵב הַקּוֹרָה, אֵין פָּחוֹת מִטַּפָּח; וְעָבִיָּה, כָּל שֶׁהוּא וְהוּא שֶׁתִּהְיֶה בְּרִיאָה לְקַבֵּל אֲרִיחַ, שֶׁהוּא חֲצִי לְבִנָּה שֶׁלְשָׁלוֹשָׁה טַפָּחִים עַל שְׁלוֹשָׁה טַפָּחִים. וּמַעֲמִידֵי קוֹרָה, צָרִיכִין שִׁיְהִיו בְּרִיאִין כְּדִי לְקַבֵּל קוֹרָה וְחֲצִי לְבִנָּה.

יד. כַּמָּה יִהְיֶה פֶתַח הַמְּבוּי, וְיִהְיֶה דִי לְהַכְשִׁירוֹ בְּלְחִי אוּ קוֹרָה גְּבֵהוּ, אֵין פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה טַפָּחִים וְלֹא יִתֵּר עַל עֲשָׂרִים אֲמָה; וְרָחֲבוּ, עַד עֶשֶׂר אַמּוֹת. בַּמָּה דְּבָרִים אֲמוּרִים, שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ צוּרַת פֶּתַח; אֲבָל אִם הָיָה לוֹ צוּרַת פֶּתַח אֶפְלוּ הָיָה גְּבוּהַ מֵאָה אֲמָה, אוּ פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה, אוּ רָחֵב מֵאָה אֲמָה הָרִי זֶה מִתֵּר.

טו. וְכֵן אִם הָיָה בַּקּוֹרָה שְׁלֹמְבוּי כִּיּוֹר וְצִיּוֹר, עַד שִׁיְהִיו הַכָּל מְסִתְּפָלִין בָּהּ אֶף עַל פִּי שֶׁהִיא לְמַעַלָּה מֵעֲשָׂרִים אֲמָה, כְּשֶׁרָה: שֶׁהַקּוֹרָה מְשׁוּם הַכֹּר עֲשׂוּיָה, וְאִם הִיתָה לְמַעַלָּה מֵעֲשָׂרִים, אֵינָה נִפְרֶת; וְאִם יֵשׁ בָּהּ צִיּוֹר וְכִיּוֹר מְסִתְּפָלִים בָּהּ, וְנִמְצָא שֶׁם הַכֹּר.

טז. מְבוּי שֶׁהָיָה גְּבֵהוּ מִן הָאָרֶץ עַד קֶרְקַעִית קוֹרָה עֲשָׂרִים אֲמָה, וְעַבֵּי הַקּוֹרָה לְמַעַלָּה מֵעֲשָׂרִים כָּשֵׁר; הָיָה גְּבֵהוּ יִתֵּר מֵעֲשָׂרִים, וְכֹא לְמַעֲטוֹ בַּקּוֹרָה שֶׁמִּנִּיחַ אוֹתָהּ לְמִטָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּרַחֲבָהּ טַפָּח. הָיָה גְּבֵהוּ פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה חוּקֵק בּוֹ מִשָּׁךְ אַרְבַּע אַמּוֹת עַל אַרְבַּע אַמּוֹת, וּמַעֲמִיק כְּדִי לְהַשְׁלִימוֹ לַעֲשָׂרָה.

יז. נִפְרֵץ בּוֹ פֶּרֶצָה מִצְדוֹ כָּל־פִּי רֹאשׁוֹ אִם נִשְׁאָר עוֹמֵד בְּרֹאשׁוֹ פֶּס רָחֵב אַרְבַּעַת טַפָּחִים, מִתֵּר: וְהוּא שֶׁלֹּא תִהְיֶה הַפֶּרֶצָה, יִתֵּר עַל עֶשֶׂר. וְאִם לֹא נִשְׁאָר פֶּס אַרְבַּעַת אֲסוּר, אֲלֹא אִם כֵּן הִיתָה הַפֶּרֶצָה פָּחוֹת מִשְׁלוֹשָׁה: שֶׁכָּל פָּחוֹת מִשְׁלוֹשָׁה כָּלְבוֹד הוּא.

יח. נִפְרֵץ הַמְּבוּי בְּמִלּוֹאוֹ לְחֲצֵר, וְנִפְרֶצָה חֲצֵר כְּנֻגְדוֹ לַרְשׁוֹת הָרָבִים הָרִי זֶה אֲסוּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְבוּי מִפְּלֵשׁ; וְהַחֲצֵר, מִתֵּרַת שֶׁהַחֲצֵר שְׂרָבִים בּוֹקְעִין בָּהּ וְנִכְנָסִין בָּזוֹ וְיוֹצְאִין בָּזוֹ, הָרִי הִיא רְשׁוֹת הַיַּחֲדָד גְּמוּרָה.

יט. מְבוּי שֶׁהִיוּ לוֹ שְׂבִילִים מִצְדֵּי זֶה וְשְׂבִילִים מִצְדֵּי הָאֲחֵר, שֶׁנִּמְצְאוּ מִפְּלִשֵׁין לַרְשׁוֹת הָרָבִים אֶף עַל פִּי שֶׁאֵינֶן מְכֻנְּנִין זֶה כְּנֻגְדֵּי זֶה, הָרִי כָּל אֶחָד מֵהֶן מְבוּי מִפְּלֵשׁ. וְכִיצַד מְכַשִּׁירֵן: עוֹשָׂה צוּרַת פֶּתַח לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִן הַשְּׂבִילִים שֶׁבְּצֵד הָאֶחָד, וְכֵן לְפֶתַח הַגְּדוֹל; וְעוֹשָׂה לְכָל הַשְּׂבִילִים שֶׁבְּצֵדוֹ הַשְּׁנִי לְחִי, אוּ קוֹרָה.

כ. מְבוּי שֶׁצִּדּוֹ אֶחָד אֲרוּךְ וְצִדּוֹ הַשְּׁנִי קָצֵר, מְנִיחַ אֶת הַקּוֹרָה כְּנֻגְדֵּי הַקָּצֵר. הַעֲמִיד לְחִי בְּחֲצִי הַמְּבוּי מִחֲצִי הַמְּבוּי הַפְּנִימִי שֶׁהוּא לְפָנִים מִן הַלְחִי, מִתֵּר לְטַלְטֵל בּוֹ; וְהַחֲצִי הַחִיצוֹן שֶׁהוּא חוּץ מִן הַלְחִי, אֲסוּר.

כא. מבוי שהוא רחב עשרים אמה עושה פס גבוה עשרה טפחים במשך ארבע אמות, שהוא שעור משך המבוי, ומעמידו באמצע; ונמצא כשני מבואות, שיש בפתח כל אחד מהן עשר אמות. או מרחיק שתי אמות מכאן, ומעמיד פס שלוש אמות, ומרחיק שתי אמות מכאן, ומעמיד פס שלוש אמות; ונמצא פתח המבוי עשר אמות, והצדדין הרי הן כסתומין, שהרי עומד מרבה על הפרוץ.

כב. לחי הבולט מדפנו שלמבוי, כשר; ולחי העומד מאליו אם סמכו עליו מקדם השבת, כשר. ולחי שהוא נראה מבפנים לחי, ומבחוץ אינו נראה לחי, או שהיה נראה מבחוץ לחי, ומבפנים נראה שהוא שווה וכאלו אין שם לחי הרי זה נדון משום לחי. לחי שהגביהו מן הקרקע שלושה טפחים, או שהפליגו מן הכותל שלושה לא עשה כלום; אבל פחות משלושה טפחים כשר, שכל פחות משלושה כלבוד. לחי שהוא רחב הרבה בין שהיה רחבו פחות מחצי רחב המבוי, בין שהיה רחבו כחצי רחב המבוי כשר, ונדון משום לחי; אבל אם היה יתר על חצי רחב המבוי, נדון משום עומד מרבה על הפרוץ.

כג. קורה שפרס עליה מחצלת הרי בטלה, שהרי אינה נפרת; לפיכך אם היתה המחצלת מסלקת מן הארץ שלושה טפחים או יתר, אינה מחצה. נעץ שתי יתדות בשני כותלי מבוי מבחוץ, והניח עליהן הקורה לא עשה כלום: שצריך להיות הקורה על גבי המבוי, לא סמוך לו.

כד. קורה היוצאה מכותל זה, ואינה נוגעת בכותל השני, וכן שתי קורות אחת יוצאה מכותל זה ואחת יוצאה מכותל זה, ואין מגיעות זו לזו פחות משלושה, אין צריך להביא קורה אחרת; היה ביניהן שלושה, צריך להביא קורה אחרת.

כה. וכן שתי קורות המתאימות, לא בזו לקבל אריח ולא בזו לקבל אריח אם יש בשתייהן כדי לקבל אריח, אינו צריך להביא קורה אחרת. היו אחת למטה ואחת למעלה רואין את העליונה כאלו היא למטה, ואת התחתונה כאלו היא למעלה: ובלבד שלא תהיה עליונה למעלה מעשרים, ולא תחתונה למטה מעשרה; ולא יהיה ביניהן שלושה טפחים, כשרואין אותן שירדה זו ועלתה זו בכונה, עד שיעשו זו בצד זו.

כו. היתה הקורה עקומה, רואין אותה כאלו היא פשוטה; עגולה, רואין אותה כאלו היא מרבעת אם היה בהקפה שלושה טפחים, יש בה רחב טפח. היתה הקורה בתוך המבוי, ועקומה חוץ למבוי, או שהיה עקומה למעלה מעשרים, או למטה מעשרה רואין: כל שאלו נטל העקום, וישארו שני ראשיה, אין בין זה לזה שלושה, אינו צריך להביא קורה אחרת; ואם לאו, צריך להביא קורה אחרת.

כז. באר שעשה לה שמונה פסין מארבע זויות, שני פסין דבוקין בכל זוית הרי אלו כמחצה; ואף על פי שהפרוץ מרבה על העומד בכל רוח ורוח, הואיל וארבע הזויות עומדות, הרי זה מתר למלאות מן הבור, ולהשקות לבהמה. וכמה יהיה גבה כל פס מהן, עשרה טפחים; ורחבו, ששה טפחים; ובין כל פס ופס, כמלוא שתי רבקות שלארבעה ארבעה בקר, אחת נכנסת

ואחת יוצאה שעור רחב זה, אין יתר על שלוש עשרה אמה ושליש.

ב. היה במקום אחד מן הזויות, או בכל זוית מארבעתן, אבן גדולה, או אילן, או תל המתלקט עשרה מתוך ארבע אמות, או חבלה שלקנים רואין: כל שאלו יחלק יש בו אמה לכאן ואמה לכאן בגבה עשרה, נדון משום זוית שיש בה שני פסין. חמשה קנים, ואין בין זה לזה שלושה, ויש בהן ששה טפחים לכאן וששה טפחים לכאן נדונים משום זוית שיש בה שני פסין.

כז. מתר להקריב ארבע הזויות האלו לבאר והוא, שתהיה פרה ראשה ורבה בפנים מן הפסין ושותה: אף על פי שלא יאחז ראש הבהמה עם הפלי שבו המים, הואיל וראשה ורבה בפנים, מתר, ואפלו לגמל. היו קרובים יותר מזה אסור להשקות מהן, אפלו לגדי שהוא בלוי נכנס לפנים. ומתר להרחיק כל שהוא, ובלבד שירבה בפסים פשוטים שמניחין אותן בכל רוח ורוח, כדי שלא יהא בין פס לחברו, יתר על שלוש עשרה אמה ושליש.

ל. לא התירו הפסים האלו, אלא בארץ ישראל, ולבהמת עולי רגלים בלבד והוא, שיהיה באר מים חיים שלרבים. אבל אדם ירד לבאר, וישתה; או יעשה לו מחצה מקפת לבאר גבוהה עשרה טפחים, ויעמד בתוכה וידלה וישתה. ואם היה הבאר רחב הרבה, שאין אדם יכול לירד בו הרי זה ידלה וישתה בין הפסין.

לא. וכן בור הרבים ובאר היחיד, אפלו בארץ ישראל אין ממלאין מהן, אלא אם כן עשו להן מחצה גבוהה עשרה טפחים.

לב. הממלא לבהמתו בין הפסים, ממלא ונותן בכלי לפניה; ואם היה אבוס ראשו נכנס לבין הפסים היה גבוה עשרה, ורחב ארבעה לא ימלא ויתן לפניה, שמא יתקלקל האבוס, ויוציא הדלי לאבוס, ומן האבוס לקרקע רשות הרבים: אלא ממלא ושופך, והיא שותה מאליה.

לג. הזורק מרשות הרבים לבין הפסין, חייב: הואיל ויש בכל זוית וזוית מחצה גמורה, שיש בה גבה עשרה ויותר מארבעה על ארבעה, והרי הרבוע, נכר ונראה נעשה כל שביניהם, רשות היחיד; ואפלו היה בבקעה, ואין שם ביניהם באר שהרי בכל רוח ורוח פס מכאן ופס מכאן. ואפלו היו רבים בוקעין ועוברין בין הפסין לא בטלו המחצות, והרי הן כחצר שהרבים בוקעין בה; והזורק לתוכן, חייב. ומתר להשקות הבהמה ביניהן, אם היה שם ביניהן באר.

לד. חצר שראשה אחד נכנס לבין הפסין מתר לטלטל מתוכה לבין הפסין, ומבין הפסין לתוכה; היו שתי חצרות, אסורין עד שיערבו. יבשו המים בשבת, אסור לטלטל בין הפסין, שלא נחשבו מחצה לטלטל בתוכן, אלא משום המים; באו לו מים בשבת, מתר לטלטל ביניהן, שכל מחצה שנעשת בשבת, שמה מחצה. מבוי שננטלה קורתו או לחיו בשבת אסור לטלטל בו, אף על פי שנפרץ לכרמלית.

לה. אכסדרה בבקעה מתר לטלטל בכלה, ואף על פי שהיא

שְׁלוֹשׁ מַחְצוֹת וְתִקְרָה: שְׁאֲנוּ רוֹאִין כְּאִלוּ פִי תִקְרָה יָרֵד וְסִתָּם רוּחַ רְבִיעִית. וְהַזֹּרֵק מִרְשׁוֹת הָרָבִים לְתוֹכָהּ פָּטוּר, כְּזוֹרֵק לְמִבּוֹי סָתוּם שֶׁיֵּשׁ לוֹ קוֹרָה. בֵּית אֹרֶץ חָצֵר שֶׁנִּפְרָץ קֶרֶן זְוִית שְׁלֵה בְּעֶשֶׂר אַמּוֹת, הֵרִי זֶה אֲסוּר לְטַלְטֵל בְּכָלוֹ אֶף עַל פִּי שְׁכַל פְּרָצָה שֶׁהִיא עַד עֶשֶׂר אַמּוֹת כְּפֶתַח, אֵין עוֹשִׂין פֶּתַח בְּקֶרֶן זְוִית; וְאִם הִתְהַוָּה שֶׁם קוֹרָה מְלֻמָּעָה עַל אֶרֶץ הַפְּרָצָה רוֹאִין אוֹתָהּ שֶׁיִּרְדָּה וְסִתְמָהּ, וּמִתֵּר לְטַלְטֵל בְּכָלוֹ.

לו. הָאֶצְבָּע שֶׁמִּשְׁעָרִין בָּהּ בְּכָל מָקוֹם, הִיא רַחֵב הַגָּדֵל שְׁלֵיֶד; וְהַטֶּפֶח, אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת. וְכָל אִמָּה הָאֻמּוּרָה בְּכָל מָקוֹם, בֵּין בְּשֶׁבֶת בֵּין בְּסֶכָה וְכֻלָּאִים הִיא אִמָּה בֵּת שֶׁשָּׂה טְפָחִים. וּפְעָמִים מִשְׁעָרִין בְּאִמָּה בֵּת שֶׁשָּׂה טְפָחִים דְּחוּקוֹת זֹו לְזֹו, וּפְעָמִים מִשְׁעָרִין בְּאִמָּה בֵּת שֶׁשָּׂה טְפָחִים שׁוֹחֲקוֹת וְרוֹוֹחוֹת; וְזֶה וְזֶה, לְהַחֲמִיר. בִּיצָד: מִשְׁךְ מִבּוֹי, בְּאַרְבַּע אַמּוֹת שׁוֹחֲקוֹת; וְגִבְהוֹ, עֶשְׂרִים אַמָּה עֲצֻבוֹת; רַחֵב הַפְּרָצָה, עֶשֶׂר אַמּוֹת עֲצֻבוֹת. וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה, לְעֻנִּין סֶכָה וְכֻלָּאִים.